

AML: JSOU TESTY PRO ZJEDNODUŠENOU KONTROLU (§13 (1) F) AML OPRAVDU KUMULATIVNÍ?

22. 12. 2016 / Ariel

Podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti (AML) se identifikace klienta se musí provádět OSOBNĚ; ale když klient splňuje podmínky podle §13 AML, může se provádět pouze identifikace zjednodušená, která osobní jednání nevyžaduje. Zásadní otázkou je, zda podmínky podle §13, odst. 1), písm. f) jsou kumulativní, nebo stačí, aby byla splněná kterákoliv z nich.

§ 13 Zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti

Zjednodušená identifikace a kontrola klienta

(1) Povinná osoba může provádět zjednodušenou identifikaci a kontrolu klienta ve vztahu ke kategoriím klientů s potenciálně nižším rizikem zneužití pro legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu, a to pokud je klient:

...

- a. klientem,
1. kterému byly svěřeny významné veřejné funkce podle předpisů Evropské unie,
2. jehož identifikační údaje jsou veřejně dostupné a není důvod pochybovat o jejich správnosti,
3. jehož činnosti jsou průhledné,
4. jehož účetnictví podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace a
5. který je odpovědný buď orgánům Evropské unie nebo orgánům členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru, anebo u něhož existují jiné vhodné kontrolní postupy zajišťující kontrolu jeho činnosti.

Spojka „a“ byla na konec bodu 4. přidána teprve poslední novelou 368/2016 Sb. (čl. I, bod 53.) s následujícím odůvodněním: „Jedná se pouze o terminologickou úpravu a zdůraznění skutečnosti (v souladu se změnou Legislativních pravidel vlády), že u písmene f) jde o kumulativní výčet.“

Když se ale zamyslíte nad jednotlivými body písmene f), můžete dojít k závěru, že každý z nich je sám o sobě dostatečně způsobilý učinit příslušného klienta „potenciálně nižším rizikem“ a jejich vzájemná kombinace je poněkud zvláštní a nejví se být podložena rozumnou úvahou. Klíčové otázky k diskusi tedy zní:

1. jsou mé pochybnosti o smyslu kumulativnosti podmínek písm. f) opodstatněné, nebo mi něco uniklo?
2. může v tomto případě logika a *ratio legis* přebít zjevný úmysl (přinejmenším autora novely č. 368/2016 Sb.) zákonodárce a vyústit v oddělené – namísto kumulativního – hodnocení uvedených podmínek písm. f)?

Ještě je potřeba zmínit, že směrnice nechává na členských státech, jak definičně upraví méně rizikové klienty, u nichž není nutná nejvyšší úroveň identifikace. O eurokonformní výklad se tudíž v tomto případě opřít nelze.

Autor: Ariel

Diskuze

[1] MICHAL JENDŽELOVSKÝ / 23. 12. 2016 / APLIKACE §13(1)(F) AML V PRAXI

Pokud by uvedený výčet byl opravdu kumulativní, praktické použití této výjimky by se zřejmě blížilo nule. Kolik subjektů se svěřenými významnými veřejnými funkcemi například má veřejně k nahlédnutí účetnictví (podle terminologie není zřejmé, zda pro účely posouzení bodu 4. bude stačit pouze účetní závěrka) a veřejně dostupné identifikační údaje členů statutárního orgánu (viz spojení § 5(1)(a) a 5(1)(b) AML)?

Na druhé straně by nahlížení na tento výčet jako alternativní mohlo vést k zákonodárcem nezamýšlenému nadužívání zjednodušené identifikace a kontroly, pokud by povinná osoba například měla subjektivní pocit o průhlednosti činnosti daného subjektu (bod 3.) a tato skutečnost by sama o sobě v daném případě postačovala k aplikaci § 13 AML.

Ani jedno z řešení mi tedy nepřijde jako ideální a proto bych ve vztahu k diskutovanému ustanovení uvítal další zásah zákonodárce.

